

Липка Уляна
студентка

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИПТОВАЛЮТ, БЛОКЧЕЙНУ, ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ ТА СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Сьогодні фінансові системи окремих країн, як й інші сторони економіки, удосконалюються і прогресують у контексті розвитку глобалізації, поширення ІТтехнологій та загальної комп'ютеризації. Це сприяє появі нових фінансових інститутів, інструментів та форм взаємодії між людьми. Так, з'явився аналог традиційних валют – криптовалюта та її найпоширеніша грошова одиниця «біткоїн». Існування потреби в постійному моніторингу руху даних грошових одиниць виявляє сучасні тенденції грошово-валютних систем на світовому ринку. Особливо важливо простежити динаміку розвитку українського ринку електронних грошей, оскільки це дозволить з'ясувати певні особливості сучасного фінансового сектору та пов'язані з ним інші соціально – економічні показники.

Загалом під електронними грошима розуміються гроші чи фінансові зобов'язання, обмін та взаєморозрахунки з якими проводяться за допомогою інформаційних технологій. Директива ЄС 2009/110/ЄС визначає електронні гроші на основі трьох критеріїв: електронне зберігання, передача отримувачу тільки після їх отримання банком, а також платник не може бути їхнім емітентом. В Україні згідно з п. 15.1, ст. 15 ЗУ «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», електронні гроші визначені як одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується у готівковій або безготівковій формі.

Визначальною особливістю електронних грошей є те, що з одного боку, вони є засобом платежу, а з іншого – за зобов'язаннями емітента, які мають бути виконані у формі електронних грошей в будь-якому разі стоїть або банк, або банківський рахунок із реальними грошовими коштами. Електронні гроші є по суті одиницями виміру звичайних грошей у цифровому вимірі.

Сервіси криптовалют (Bitcoin, Litecoin, Ethereum, Dash, Monero та ін.) зробили потужний крок уперед за невеликий час. Тепер у користувачів немає необхідності втрачати гроші на операціях через посередників, виплачуючи відсотки. Можна використовувати криптогаманець на своєму комп'ютері або ж зберігати кошти онлайн на певному сервісі. Однак тримати кошти краще у себе, сторонні сервіси часто зламують, і все губиться.

Заробітну плату в криптогрошах серед українців сьогодні отримують здебільшого фахівці ІТ-сфери, які працюють на закордонні компанії. Інколи криптовалюту можна заробляти й безоплатно: це невеликі подарункові суми, які залучають людей по всьому світі. Для цього досить лише переглянути рекламу, і за це будуть нараховані, до прикладу, Сатоши (один стомільйонний біткоїн). Але це не є нормальним способом заробітку, оскільки в разі блокування сайту криптовалюта зникає. Подарунки можливі від великих сервісів, наприклад, за гарний пост або статтю, картинку, яка користується попитом у інших користувачів.

Криптовалюта приховує величезний фінансовий потенціал. Так, нещодавнє дослідження Technology Tipping Points and Societal Impact, проведене в рамках Всесвітнього економічного форуму (WEF), показало, що переломний момент для Bitcoin настане до 2025 року. На думку понад 58 % опитаних із 800 керівників компаній і фахівців, на цей момент близько 10 % світового ВВП проходить через системи віртуальних валют. Водночас дослідження, проведене англійською компанією Magister Advisors, яка займається консалтингом технологічної галузі у сфері M&A, показало, що топ100 фінансових компаній витратять близько 1 млрд доларів за наступні два роки на проекти, пов'язані зі системою шифрування, яка є в основі будь-якої криптовалюти. Крім того, згідно з отриманими даними, біткоїн може стати шостою за обсягом резервної валютою у світі протягом найближчих 15 років.

Користувачі в Україні у процесі використання криптовалют усе більше визнають їхню ефективність.

Виділяють як переваги, так і її недоліки. До переваг відносять:

- відкритий код алгоритму (дозволяє користуватися її кожному бажаючому);
- анонімність трансакцій (інформації про власника криптогаманця немає, тільки номер гаманця);
- децентралізований характер (відсутність єдиного цифрового банку, відсутність контролю за трансакціями і платежами);
- не схильна до інфляції (емітується обмежена кількість монет);
- захищеність (її не можна скопіювати).

Недоліки валюти:

- через відсутність регулятивних механізмів немає гарантій збереження електронних криптогаманців;
- з боку національних регуляторів можливі негативні дії щодо неї;
- втрата пароля до електронного криптогаманця або його непрацездатність ведуть до безповоротної втрати всіх;
- з підвищенням рівня складності стає нерентабельним майнинг криптовалют на обладнанні окремих користувачів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»: прийнятий Верховною Радою України 05.04.2001 № 2346-III: редакція від 17.06.2020 на підставі 1664-19. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
2. Поливка Н. Криптовалюти і «різноманітні біткоіни». Юридична Газета online. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurgazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/kriptovalyuti-i-riznomanitni-bitkoini.html>
3. Переваги та недоліки криптовалют. URL: <http://kriptovalyuta.com/ua/novini/bitcoin/perevagi-tanedoliki-kriptovalyuti>.
4. Біткоін – валюта майбутнього: веб-сайт. URL: https://media.slovoidilo.ua/media/infographics/4/33161/33161-1_ru_origin.png
5. Клапків Ю.М. Мобільні додатки в онлайн дистрибуції страхових послуг. *Наукові праці* : наук. журн. / Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили (Економіка). Миколаїв, 2018. Т. 302. Вип. 290. С. 46-53.